Redactiunea, Administratiunea Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 163. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 26 Iulie (7 Augustŭ) 1888.

Braşovŭ, 25 Iulie st. v. 1888.

Mare svonŭ a făcutŭ în Paris şi în Berlinŭ publicarea în „*Nouvelle Revue*“ alŭ dómnei Julietta Adam a unui actŭ secretŭ alŭ principelui Bismark, deşi încă nu se scie déca este autenticŭ orĭ nu. E vorba de unŭ raportŭ alŭ cancelarului germanŭ către împĕratulŭ Fridericŭ III, în care din consideraţiunĭ politice declară de inoportună căsĕtoria prinţului de Battemberg cu principesa Victoria şi-lŭ sfătuesce a nu'şĭ da învoiala sa.

Toţĭ se întrébă, cum a ajunsŭ acestŭ importantŭ documentŭ în mânile dómneĭ Adam? Unii îlŭ declară de apocrifŭ, alţii susţinŭ autenticitatea luĭ.

Caracteristică este observarea ce-o face ḑiarulŭ parisianŭ „La France“ care ḑice: „Nu scimŭ cum a pututŭ obţiné dómna Adam împărtăşirea unui documentŭ de aşa mare importanţă. Ne mărginimŭ numai a accentua că directórea „Revistei Nouĕ“ a îndeplinitŭ o faptă patriotică prin aceea că şi l'a sciutŭ procura şi că l'a publicatŭ. Acestŭ raportŭ secretŭ alŭ principelui Bismarck va avé în Europa de sigurŭ unŭ ecou putericŭ. Elŭ va arĕta Rusiei ce încredere póte avé în politica „aparentă“ germană. Descoperirea vine tocmai la timpŭ, imediatŭ după călĕtoria împĕratuluĭ Wilhelm II la Petersburg.“

Alusiunea fóiei francese la politica „aparentă“ privesce unŭ pasagiu din acelŭ actŭ, în care prinţulŭ Bismark recomandă împĕratuluĭ numai o „neutralitate aparentă“ faţă cu Rusia, ḑicêndŭ că acesta este *modus vivendi* alŭ politicei germane în raportŭ cu cea ruséscă.

Pressa francesă dă o deosebită însemnătate pasagiului din vorbă, din care ar resulta, că Germania este sinceră faţă cu Rusia. Şi déca este aşa atuncĭ nu mai póte fi vorbă de-o sinceră şi strînsă apropiere între Germania şi Rusia. Acésta este dorinţa şi speranţa rivalilorŭ Germaniei dela Sena şi de aceea se bucură ei de descoperirile „Nouei Reviste.“

Ţarulŭ a mai fostŭ încă odată amăritŭ în contra Germaniei prin publicarea unorŭ documente apocrife în cestiunea bulgară. Numai întru târḑiu i s'a pututŭ dovedi că nu erau autentice.

Publicaţiunea din „Nouvelle Revue“ urmăresce acelaşĭ scopŭ, de a înstrăina pe Ţarulŭ de Germania. Se nasce numai intrebarea déca în casulŭ de faţă se tractéza érăşĭ numai de unŭ falsificatŭ, de-o dibace compunere a unui actŭ diplomaticŭ cu ajutorulŭ notelorŭ şi a vorbirilorŭ prinţului Bismarck, orĭ este autentică publicaţiunea?

Este bătătorŭ la ochĭ că pre când unele foi berlinese ca „Vossische Ztg“ numesce apocrifă publicaţiunea „Nouei Reviste,“ o parte a pressei oficióse germane consideră acéstă publicaţiune ca în întregului ei, orĭ celŭ puţinŭ în parte, autentică.

Mai multe foi cerŭ o grabnică rectificare, căcĭ cancelarulŭ n'a pututŭ nicĭdecum pleda pentru o neutralitate numai aparentă faţă cu Rusia.

Se va incinge dér încă de aicĭ încolo o discusiune înfocată asupra cuprinsului acelui actŭ secretŭ şi déca îi va şi succede cancelarului germanŭ a dovedi, că a fostŭ falsificatŭ, cei ce au voitŭ sĕ turbure apele diplomaţiei şi sĕ stêrnéscă din nou neîncrederea şi pasiunile, carĭ se potoliseră încâtva în urma visitei împĕratului Wilhelm la Petersburgŭ, îşĭ vorŭ ajunge scopulŭ.

Acésta împrejurare însĕ dovedesce destulŭ de viu, câtŭ de triste suntŭ raporturile dintre cele două naţiunĭ marĭ ale apusului, déca au ajunsŭ ca sĕ rivaliseze în modulŭ acesta pentru a-'şĭ câştiga graţia Ţarului.

Nimicŭ nu póte sĕ ne esplice mai lămuritŭ în ce halŭ a ajunsŭ aḑĭ politica europénă!

Călĕtoria împĕratului germanŭ.

Disposiţiunile de nouă calĕtoriă a împĕratului germanŭ parŭ a fi decise în principiu. Pentru luna lui Augustŭ este pausă, în Septemvre va merge împĕratulŭ în Elsaţia-Lotharingia, de aicĭ la Baden-Baden spre a se întêlni cu Victoria, regina Angliei; dela Baden-Baden va merge sĕ visiteze pe împĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ la Viena, din Viena la Roma unde va fi óspele regelui Umberto în Quirinal şi astfelŭ îi va face o visită şi Papii, cum făcuse şi tatălŭ sĕu. Décă este corectŭ acestŭ programŭ atuncĭ rĕmâne timpŭ liberŭ pentru pretinsa contravisită a Ţarului la Berlinŭ către începutulŭ lunei lui Septemvre, dér scirea despre o întrevedere a celorŭ 3 împĕraţĭ îşĭ perde cu totulŭ verosimilitatea, care şi aşa era problematică. In faptă sĕ presintă de corespondentul din Petersburg alŭ ḑiarului „Kreutzzeitung“ întrevederea celorŭ 3 împĕraţĭ, ca afară de resortulŭ înţelegerilorŭ de acolo şi se anunţă numai unŭ congresŭ, care s'ar ţiné în scopulŭ revisuirii tractatului dela Berlinŭ, şi se vorŭ întruni prealabilŭ ministrii.

Cehii tinerĭ şi guvernulŭ austriacŭ.

Deputatulŭ Cehilorŭ tinerĭ *Herold*, în vorbirea sa ţinută Duminecă la Kuttenburg, a caracterisatŭ procederea clubului deputaţilorŭ celorŭ tinerĭ ḑicêndŭ între altele:

Décă Cehii tinerĭ arŭ avé convingerea, că guvernulŭ actualŭ voesce într'adevĕrŭ sĕ întroducă autonomia şi egala îndreptăţire, atuncĭ arŭ sprijini şi ei guvernulŭ. Insĕ guvernulŭ nu voesce acésta şi nicĭ nu póte voì, deórece posiţia lui depinde dela constelaţiunea esternă, de tractatulŭ de alianţă austro-germană şi de dualismŭ. Nu e vorba de nimicŭ altceva, decâtŭ de efeptuirea unei coaliţiunĭ *germano-maghiare*, pentru ca Europa medie, care a fostŭ representată totdéuna de poporulŭ germanŭ, sĕ se pótă pregăti la lupta inevitabilă cu Slavismulŭ. De aceea şĭ-a mutatŭ şi Austria punctulŭ sĕu de gravitaţiune către Balcanĭ. Basele acestei politice ale rassei germane nu se schimbă prin vre-o subvenţiune séu prin vre-o bucăţică de pâne aruncată. Trebue deci sĕ scie poporulŭ cehŭ, cărui scopŭ servesçe. Trebue sĕ şcie că e unŭ poporŭ, care are sĕ fie legatŭ prin acéstă politică germano-maghiară şi incatenatŭ de tendinţele acestei politice. Décă se sprijinesce guvernulŭ din partea Cehilorŭ şi sprijinesce şi acéstă politică, aci zace marea erόre. De când a eşitŭ poporulŭ cehŭ din oposiţiune şĭ-a perdutŭ şi simpatiile vechĭ ale popórelorŭ carĭ iubescŭ libertatea; prin urmare nu ne rĕmâne altă de făcutŭ, decâtŭ a deveni de nou deplinŭ conscii de convingerile naţionale.

Raportulŭ

Comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ despre activitatea sa în decursulŭ anului 1887.

(Urmare.)

Cu tóte recercările şi solicitările adresate din parte-i factorilorŭ competenţĭ, încâtŭ pentru fundaţiunea şcólei tentrale din Gherla, comitetulŭ nicĭ până în ḑiua de astăḑĭ n'a ajunsŭ în posiţiă a'şĭ câştiga actele intemeiătóre originale, séu copiile autentice despre numita fundaţiune, şi astfeliu a satisface indicatului conclusŭ alŭ ultimei adunărĭ generale, presentândŭ actualei adunări raportŭ specialŭ despre starea lucrului.

Incâtŭ pentru mandatulŭ, ce ultima adunare generală a datŭ comitetului, de-a stărui, ca eventualele deficite la întreţinerea şcólei susţinute de Associaţiune sĕ fiă acoperite din mijlócele speciale disponibile séu adunândŭ spre acestŭ scopŭ, folosindŭ la primulŭ locŭ sumele întrate pentru acoperirea trebuinţelorŭ curente ale şcólei şi anticipândŭ numai la timpŭ de nevoiă sumele necesare din cassa Associaţiunii. Veḑêndŭ, că, din causa sorţii materiale maştere a poporului nostru, colectele întră încetŭ şi arată resultate puţinŭ satisfăcĕtóre, comitetulŭ a hotărîtŭ a exmite la unŭ timpŭ potrivitŭ unŭ nou apelŭ către publiculŭ românŭ din patriă, ér de altă parte a ruga onoratele direcţiunĭ ale institutelorŭ române de creditŭ şi economii din patriă, ca urmândŭ laudabilulŭ exemplu alŭ institutului de aceeaşĭ categoriă din Sibiiu „Albina“, prin punerea la cale a unei colecte în cerculŭ lorŭ de activitate în favorulŭ şcólei Associaţiunii, sĕ-i vină acesteia într'ajutorŭ. Comitetulŭ ţinêndŭ contŭ de resultatele, ce prin mĕsura acésta a sa din urmă le-a obţinutŭ, speră a puté satisface în curêndŭ pe deplinŭ atinsului conclusŭ alŭ ultimei adunărĭ generale.

Ceea-ce privesce în fine conclusulŭ referitorŭ la mandatulŭ, ce l'a primitŭ: de-a stărui la împlinirea condiţiunilorŭ prescrise, ca şcóla Associaţiunii sĕ dobândéscă dreptulŭ de publicitate, comitetulŭ în totŭ decursulŭ timpului l'a avutŭ în necurmată luare aminte; împregiurarea însĕ, că şcóla Associaţiunii e la Românĭ singură în feliulŭ ei, încâtŭ pentru categoria, de care se ţine, şi că dintre tinerii Românĭ în cursulŭ studiilorŭ lorŭ, în trecutŭ nicĭ unulŭ n'a avutŭ motivŭ a reflecta la asemenea şcóle şi a se pregăti anume, conformŭ legei statului Art. de lege XXXVIII din 1868, pentru provederea învĕţămêntului în şcóle civile de fete, prin urmare lipsa de individĭ anume cualificaţĭ pentru şcóla nóstră i-au făcutŭ comitetului imposibilă până acum realisarea amintitei dorinţe a Associaţiunii transilvane, care a fostŭ şi este şi dorinţa lui propriă. Comitetulŭ speră însĕ, că până la proxima adunare generală şi în acestŭ punctŭ va puté satisface atinsului conclusŭ alŭ ultimei adunărĭ generale.

Pe lângă numitele disposiţiunĭ pentru executarea concluselorŭ adunării generale, comitetulŭ a luatŭ mĕsurile de lipsă şi cu privire la sumele votate în budgetŭ cu privire la administraţiune, la sprijinirea de studenţĭ şi învĕţăcei la meserii, la fóia Asociaţiunii şi la scóla de fete a Asociaţiunii, resolvindŭ în acelaşŭ timpŭ şi considerabilulŭ numĕrŭ de curenţii întrate. Sumele votate în buget de adunarea generală pentru an. 1887 după-cum Onorata adunare generală se va convinge din raciociniulŭ alăturatŭ, s'au fslositŭ întocmai indigitărilorŭ primite. Stipendiile conferite în anii premergĕtorĭ s'au lăsatŭ în folosirea respectivilorŭ stipendiştĭ şi ajutoraţĭ, carĭ n'au terminatŭ cursulŭ învĕţăturii, dér au doveditŭ progresŭ îndestulătorŭ şi purtare morală corĕspunḑĕtóre. Incâtŭ pentru stipendiile devenite vacante în anulŭ 1887 şi pentru ajutórele date în favorulŭ învĕţăceilorŭ de meserii din partea societăţii „Transilvania,“ s'au escrisŭ concursŭ, şi ele au fostŭ conferite tinerilorŭ însemnaţĭ în conspectulŭ alăturatŭ sub $^1/.$ la acestŭ raportŭ.

Din stipendiile amintite mai susŭ unulŭ de 20 fl. din fundaţiunea „Tofalénă,“ menitŭ pentru tinerĭ descendenţ dintr'o familiă din fosta comună Tofaleu, care ar voi sĕ se aplice la meserii nu s'a pututŭ conferì din causă, că uniculŭ concurentŭ, ce s'a presentatŭ, n'a întrunitŭ condiţiunile stipulate în concursŭ, şi astfelŭ suma acelui stipendiu s'a adausŭ la fondŭ.

Insemnămŭ mai departe totŭ cu privire la acestŭ obiectŭ, că din stipendiile devenite vacante în decursulŭ anului 1887 nu s'au mei conferitŭ, nefiindŭ provĕḑute în cadrulŭ budgetului votatŭ de adunarea generală dela Sibiiu din anulŭ 1887 şi anumitŭ, unŭ stipendiu de 100 fl. menitŭ pentru studenţĭ dela scólele reale, şi unŭ stipendiu de 300 fl. menitŭ pentru studenţĭ la academii de silvicultură, ambele din fondulŭ Associaţiunii, fiind de a se reduce, în înţelesulŭ concluselorŭ adunărilorŭ generale din anii trecuţĭ, împărţirea de stipendii la fundaţiunile speciale. Ajutóre in anulŭ 1887 nu s'au datŭ în deosebĭ în considerarea speselorŭ, ce Asociaţiunea continua a le avea cu susţinerea şcólei sale.

Dintre lăsămintele Associaţiunei celŭ rĕmasŭ după fericitulŭ I. Ţiţie din Deşiu s'a finalisatŭ în sfârşitŭ după multe peripeţii, şi suma realisată din vinderea realităţilorŭ, aparţinĕtóre, până la pregătirea actului fundaţionalŭ, care este în lucrare, se administréză ca depositŭ la cassa Associaţiunei. De asemenea în stadiulŭ de terminare se află şi lăsămêntulŭ după fericitulŭ Avramŭ Iancu, rĕmânêndŭ a se efectui încă numai transtabularea pe numele Associaţiunei a obiectelorŭ, ce compunŭ numitulŭ lăsămêntŭ. In causa celorlalte lăsăminte ale Associaţiunei transilvane încă pendente, comitetulŭ continuă a ţiné evidenţa recerută şi a urmări resolvirea câtŭ mai grabnică a acelora.

II.

Sĕ vedemŭ acum, care este starea scólei civile de fete cu internatŭ, susţinută de Associaţiune!

In anulŭ scolarŭ acum expiratŭ începerea scólei s'a pututŭ face la timpulŭ prescrisŭ cu 1 Septemvre st. n. sub aceeaşĭ direcţiune, ca şi în anulŭ trecutŭ. Cu acelaşŭ datŭ a începutŭ a funcţiona şi internatulŭ împreunatŭ cu scóla, de asemenea sub aceeaşĭ direcţiune, ca în anulŭ trecutŭ. Incă în decursulŭ luneĭ lui Septemvre 1887 s'a fostŭ făcutŭ apoi o schimbare atâtŭ în ceea ce privesce directoratulŭ scólei, câtŭ şi directoratulŭ internatului. Abḑicêndŭ adecă, în urma unorŭ disposiţii luate de comitetŭ pe basa dreptului şi datorinţelorŭ sale de mandatariu alŭ proprietarului scólei, d-lŭ profesorŭ seminarialŭ Dr. D. P. Barcianu dela oficiulŭ de directorŭ, ér d-şóra baronesă Elena Popŭ dela oficiulŭ de directóră a internatului, ambii sub cuvêntulŭ, că în susatinsele disposiţiunĭ luate

de comitetŭ şi cuprinse în regulamentulŭ internŭ pentru scóla Associaţiunii, precum şi într'unŭ conclusŭ luatŭ deodată cu stabilirea numitului regulamentŭ, ar afla unŭ votŭ de neîncredere pentru persónele lorŭ, comitetulŭ, deşi nu a aflatŭ motivate abḑicerile, deórece dispositiunile luate de elŭ nu se potŭ considera de votŭ de neîncredere pentru abḑicanţĭ, le-a primitŭ cu regretŭ, mai alesŭ după ce încercările de a-i face sĕ şi le retragă zadarnice i-au rĕmasŭ, încredénḑându oficiulŭ de directorŭ în modŭ interimalŭ învĕţătorului provisoriu, d-lui Septimiu Albini, ér oficiulŭ de directórĕ a internatului în acelaşŭ modŭ d-şórei Elena Petraşcu din Sibiiu.

Sub acéstă conducere, sprijinită de de delegatulŭ numitŭ de comitetŭ în afacerile scolare în persóna profesorului seminarialŭ, d-lui Ioanŭ Popescu, s'a continuatŭ activitatea scólei şi a internatului cu acelaşŭ succesŭ deplinŭ satisfăcătorŭ, ca şi în anulŭ trecutŭ scolarŭ, mulţămită mai alesŭ conducătorilorŭ respectivĭ. La scólă au funcţionatŭ, cu o singură excepţiune, aceleaşĭ puterĭ didactice ca şi în anulŭ trecutŭ, până la finea anului. Excepţiunea indicată e, ca cu începutulŭ anului 1888 fostulŭ învĕţătorŭ, d-lŭ Sabinŭ P. Barcianu, primindŭ dela comitatulŭ Sibiiului unŭ stipendiu pentru de-a studia unele cestiunĭ economice, şĭ-a cerutŭ demisiunea, şi comitetulŭ, deşi scia, că unŭ învĕţătorŭ instituitŭ formalŭ, nu-şĭ póte părăsi postulŭ în decursulŭ anului scolarŭ, dér nevoindŭ a-lŭ împedeca dela cariera, pentru care dorea sĕ se cualifice, i-a primit abḑicerea, înlocuindu-lŭ în postulŭ avut prin d-lŭ Dr. Petru Spanu, absolventŭ alŭ facultăţei filosofice dela universitatea din Jena şi teologŭ absolutŭ. Insemnăm aicĭ, că, ca o completare a organismului scolasticŭ, pe lângă cele patru (4) cursurĭ orginare a funcţionatŭ la scóla Associaţiunii în anulŭ trecutŭ cu celŭ mai bunŭ succesŭ şi cursulŭ complimentarŭ provĕḑutŭ în statutulŭ de organisare §. 4 al. 2 şi 3, predându-se în elŭ materiile circumscrise în regulamentulŭ votatŭ de comitetŭ cu datulŭ 31 Octomvre 1887 Nr. 486. Invĕţămĕntulŭ în acestŭ cursŭ s'a provĕḑutŭ, după ce d-nii foştĭ învĕţătorĭ Sabinu Barcianu şi Enea Hodoşŭ nu s'au creḑutŭ îndatoraţĭ a conlucra, pe lângă învĕţătorulŭ Septimiu Albini şi învĕţătórea Aurelia Filipesculŭ, şi în fine pe lângă d-şóra directórĕ a internatului Elena Petraşcu, şi din partea d-lui Ioan Popescu, profesorŭ seminarialŭ şi delegatŭ alŭ comitetului, a catechetului institutului, a d-lui Dr. I. Puşcariu, archimandritŭ şi assesorŭ consistorialŭ, a d-lui Zacharia Boiu, assesorŭ consistorialŭ şi membru alŭ comitetului şi a d-lui Dr. Ioanŭ Moga, medicŭ. Acestorŭ domnĭ li-se aduce şi pe calea acésta cea mai căldurósă mulţămită pentru fatigiile ce însişĭ de buna voiă şi din modŭ gratuitŭ le-au luatŭ asupră-şĭ. Insemnămŭ mai departe, că cu sfĕrşitulŭ anului scolarŭ curentŭ tóte posturile de învĕţătorĭ dela scóla Associaţiunii, după ce în decursulŭ timpului şi învĕţătorii Septimiu Albini şi Enea Hodoşiu, precum şi învĕţătórea Aurelia Filipesculŭ s'au declaratŭ că pe viitorŭ nu mai reflectéză la posturile avute, comitetulŭ le-a declaratŭ de vacante, escriindŭ concursŭ pentru ocuparea lorŭ, şi elŭ îşĭ va da tótă silinţa precum şĭ-a dat'o şi în trecutŭ, de a aduce stabilitatea recerută în corpulŭ didacticŭ.

Speranţele, cărora comitetulŭ le-a datŭ espresiune în raportulŭ sĕu din anulŭ trecutŭ, cu privire la scólă, în parte s'au realisatŭ: Frecuentarea institutului în proporţiune cu anulŭ scolarŭ trecutŭ s'a duplicatŭ aprópe în anulŭ scolarŭ acum espiratŭ, dovada cea mai eclatantă, că acestŭ institutŭ se póte privi ca o necesitate pentru poporulŭ românescŭ din patriă şi că unei adâncĭ simţite trebuinţe a corĕspunsŭ Associaţiunea transilvană atuncĭ, când, apreţiândŭ însemnătatea deosebită a femeiei pentru întréga crescere şi pentru viitorulŭ unui poporŭ, a decisŭ înfiinţarea unui asemenea institutŭ. Pe basa rapórtelorŭ, ce i-au venitŭ dela factorii însărcinatĭ cu conducerea scólei, a contactului sĕu cu publiculŭ externŭ, a informaţiunilorŭ, ce le-a primitŭ relativŭ la bunulŭ nume, de care se bucură scóla, comitetulŭ îndreptăţitŭ se simte de a crede, că încâtŭ privesce impoporarea institutului cu eleve numĕrulŭ acestora va cresce din anŭ în anŭ, şi prin urmare din acéstă parte esistenţa institutului se póte considera ca asigurată.

Incâtŭ pentru mersulŭ învĕţămĕntului, basându-se mai alesŭ pe rapórtele ce le-a primitŭ dela delegatulŭ sĕu în afacerile scolare, comitetulŭ se crede îndreptăţitŭ a constata, că scóla nóstră se află pe calea progresului, că întregŭ corpulŭ didacticŭ, în ceea ce privesce predarea materiilorŭ de învĕţămĕntŭ, şĭ-a împlinitŭ cu zelŭ datorinţa, şi că şi în privinţa metodicei s'au introdusŭ în decursulŭ anului expiratŭ însemnate îmbunĕtăţirĭ. Progresulŭ arĕtatŭ în ceea ce privesce mersulŭ învĕţămĕntului nu va lipsi nicĭ în viitorŭ, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ nu, că comitetulŭ consciu de datorinţa sa în calitate de for de supraveghiere, a luat şi va lua, cerĕndŭ trebuinţa, mĕsurile necesare pentru preîntêmpinarea, eventualŭ delăturarea pedecilorŭ şi greutăţilorŭ ce s'ar opune unui asemenea mersŭ.

Deşi frecuenţa internatului a fostŭ cu multŭ mai mare ca anulŭ trecutŭ, fiindŭ numĕrulŭ elevelorŭ interne 43, venitele nicĭ în anulŭ acesta n'au atinsŭ suma trebuinciósă pentru acoperirea tuturorŭ trebuinţelorŭ curente ale scólei. Legitima speranţă de o parte, că în viitorŭ se va mai mări numĕrulŭ elevelorŭ interne, ér de altă parte, că mĕsurile luate de comitetŭ, după cum s'a arĕtatŭ mai susŭ, în ceea ce privesce colecta pentru scólă, şi în fine luarea pe viitorŭ în regiă proprià a alimentării, ceea ce promite unŭ câştigŭ sigurŭ materialŭ în favorulŭ scólei, — tóte acestea vorŭ contribui, credemŭ noi, ca în viitorŭ spesele împreunate cu scóla sĕ se pótă acoperi pe deplinŭ din venitele speciale.

(Va urma).

SCIRILE ḌILEI.

Elevele din internatulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ învĕţă aicĭ, pe lângă menajulŭ casei, diferite lucrurĭ de mână, ce cadŭ în sfera unei bune económe; între altele învĕţă a tórce, a ţese pânză, postavŭ, covóre şi alte lucrurĭ ce se ţinŭ de industria de casă. Cu ocasiunea examenelorŭ publice dela institutele nóstre au fostŭ o parte din lucrurile acestea expuse şi damele române, carĭ le-au vĕḑutŭ, şĭ-au exprimatŭ deplina lorŭ satisfacţiune. Intre ţĕsĕturĭ amŭ vĕḑutŭ pânză bună, stofe de haine (costume) bărbătescĭ şi femeescĭ, covóre, carĭ se potŭ cumpĕra pe lângă preţurile cele mai moderate. Cei ce dorescŭ a'şĭ procura astfelŭ de stofe au sĕ se adreseze la d-na *Maria Belu*, dirigenta institutului. Astfeliu de amatorĭ au mai ântêiu avantagiulŭ că cumpĕră stofe bune, solide şi trainice; alŭ doilea facŭ unŭ bine internatului, căcĭ partea cea mai mare din venitulŭ curatŭ este în favorulŭ internatului.

* * *

Din incidentulŭ *adunărei generale a societăţii pentru fondŭ de teatru românŭ*, ce se va ţiné în Lugoşŭ la 15 şi 16 Septemvre n. c., Românii din Lugoş au alesŭ unŭ comitetŭ arangiatorŭ, alŭ căruia presidentŭ este d-lŭ Mihail *Beşanŭ*, v.-presidenţĭ d-nii Coriolanŭ *Brediceanu*, Ioanŭ *Nedelcu* şi G. *Mărtinescu*. Programa e interesantă. Pe lângă adunare se va aranjea balŭ, concertŭ, representaţiune teatrală, producţiunea tuturorŭ corurilorŭ de plugarĭ.

* * *

D-lŭ *Georgiu Vlassa*, fostulŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Blaşiu şi actualulŭ cooperatorŭ c. r. castrensŭ şi protopopŭ în archidiecesa Blaşului, a dăruitŭ pe séma scólei poporale gr. cat. române din comuna sa natală Cicudiulŭ de Câmpiă *patru acţiunĭ originale de ale institutului de creditŭ şi economii „Arieşana“* din Turda, cu scopulŭ, ca aceste acţiunĭ sĕ rĕmână ca *fondŭ permanentŭ* din ale căruia interese sĕ se îmbunĕtăţéscă salarulŭ învĕţătorului, sĕ se provĕdă scolarii cu cărţĭ etc. — Faptŭ lăudabilŭ şi demnŭ de imitatŭ!

* * *

In ministeriulŭ comunŭ de rĕsboiu se lucră la unŭ proiectŭ referitorŭ la *învĕţarea limbei maghiare in institutele militare*. Conformŭ acestui proiectŭ, elevii, carĭ nu suntŭ de naţionalitate maghiarĭ, vorŭ trebui sĕ-şĭ însuşéscă acéstă limbă, pentru ca sĕ pótă şi conversa.

* * *

După cum scrie „Românulŭ,“ Regele şi Regina României, întorcĕndu-se în ţéră, se vorŭ opri câteva ḑile la Viena unde vorŭ visita pe Maiestatea sa Franciscŭ Iosifŭ.

* * *

După tóte scirile ce se primescŭ din Bulgaria şi după spusele refugiaţilorŭ bulgarĭ, carĭ din Rusia se apropiă pe diferite drumurĭ de ţéra lorŭ, *o mişcare de natură revoluţionară* se pregătesce peste Dunăre.

* * *

Cetimŭ în „România“: Se vorbesce cu óre care siguranţă, că M. S. *Regele României* va avé o *întrevedere politică* cu *împĕratulŭ Germaniei*.

* * *

Pentru anulŭ viitorŭ scolarŭ se vor da pe calea concursului *15 stipendii de câte 60 fl.* din fondurile archidiecesane din Sibiiu destinate pentru elevii din despărţĕmĕntulŭ pedagogicŭ alŭ seminarului archidiecesanŭ de acolo. Concurenţii au a-şĭ presenta rugările la Consistorulŭ archidiecesanŭ până la 19 (31) Augustŭ inclusivŭ.

* * *

Tinerii carĭ dorescŭ a întra ca elevĭ în *seminarulŭ teologicŭ-pedagogicŭ din Arad* au a-şĭ trimite rugările până la 15 Augustŭ st. n. Ascultătorii de teologiă vor fi internaţĭ numai în seminarŭ şi au sĕ plătéscă 120 fl. pe anŭ, dintre carĭ 40 la începutŭ. Preparanḑii internaţĭ în alumneu vorŭ plăti pe anŭ 50 fl. Scutiţĭ vorŭ fi numai cei de totŭ sĕracĭ.

* * *

Unŭ drotoşŭ anti-kulturegyletistŭ. De când vinŭ drotoşĭ (drotarĭ) prin Braşovŭ, aceştia nu şĭ-au recomandatŭ marfa lorŭ decâtŭ numai în limba maghiară. In ḑilele trecute furămŭ înse surprinşĭ a auḑi pe stradele suburbiului Scheiu din Braşovŭ unŭ drotoşŭ recomandându-şĭ marfa sa — bine înţelesŭ prin strigare — în limba română. Ce ḑicŭ Kulturegyletiştii la acéstă apariţiune?

* * *

„Rom. Lib.“ scrie, că d-ra Teodorini şĭ-a anunţatŭ sosirea în România pe la finele lui Septemvre, când doreşce sĕ asiste la inaugurarea teatrului din Craiova, ce pórtă numele sĕu, dândŭ, împreună cu actorii localĭ, o representaţiă-concertŭ. D'acolo generósa şi talentata Romăncă are intenţiunea d'a visita Bucurescii, Galaţii, Iaşii, ca ast-felŭ fiăcare din aceste oraşe sĕ profite de trecerea sa prin ţĕră, auḑindu'i vocea şi aplaudând'o cu dragoste. Etă piesele şi bucăţile, în carĭ confraţii noştri de peste munţĭ vorŭ avé sĕ aplaudeze pe distinsu artistă română: *Norma, Travatore, Traviata, Freischütz, Faust, Elisir d'Amóre, Aida, Africana, Vespri siciliane:* — fragmente din *Cid* şi *Herodiada*. D-ra Teodorini aduce cu sine o trupă în care suntŭ elemente d'o reală valóre.

* * *

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

SIGURD şi SINGORRA.

(Basmŭ scandinavŭ.)

Trăia odată unŭ împĕratŭ, care avea moşii întinse. Era fórte rĕsboinicŭ şi uneorĭ sta totŭ anulŭ pe corabia lui de rĕsboiu.

Intr'o ḑi se vĕḑu împiedecatŭ în mijloculŭ mării, aşa că nicĭ nu se putea duce înainte nicĭ nu se putea înlórce înapoi şi nimenĭ nu putea pricepe întîmplarea acésta. Atuncĭ împĕratulŭ uitându-se în drépta şi în stânga, vĕḑu, lângă botulŭ dinaintea corăbiei, o zînă de mare*) şi închipuindu'şĭ că ea îlŭ oprise o întrebă ce vrea.

— „N'ai sĕ te poţĭ urni d'aicĭ decâtŭ décă'mĭ făgăduescĭ sĕ'mĭ dai pe cea dintêi fiinţă viă pe care o vei vedé când te vei scoborî pe uscatŭ!“ rĕspunse zîna asta.

Impĕratulŭ, negăsindŭ altŭ mijlocŭ ca sĕ'şĭ capete libertatea primi fără condiţiă. Numai decâtŭ porni corabia şi lunecă repede pe valurĭ.

Impĕratulŭ avea unŭ singurŭ copilŭ, unŭ flăcăiaşŭ mândru de 15 anĭ, pe care'lŭ chema Sigurd, pe care'lŭ iubea nespusŭ de multŭ şi de care era fórte iubitŭ. Cum zărĭ Sigurd flamura corăbii împĕrăteşcĭ, alergă pe prundŭ ca sĕ fiă elŭ celŭ dintêi sĕ salute pe tatălŭ sĕu. Impĕratulŭ se înfioră când îlŭ vĕḑu şi când îşĭ aduse aminte ce făgăduise. Işĭ întórse ochii dela elŭ şi trăgĕndŭ nădejde că o sĕ înşele pe rĕutăciósa zînă, îşĭ pironi privirea pe unŭ berbecŭ, pe urmă pe o gâscă, care se plimba pe malŭ.

Porunci sĕ arunce pe bĕrbecŭ în mare. Inse numai decâtŭ începu o furtună cumplită şi talazurile aruncară pe berbecŭ mortŭ în grădina împĕratului. Se vede că Hafsfru vĕḑuse ce făcuse împĕratulŭ şi d'aceea se înfuriase.

Impĕratulŭ încercă încă odată s'o înşele puindŭ sĕ s'arunce în mare gâsca, pe când elŭ se da josŭ din corabiă. Incepŭ ér furtuna şi gâsca mórtă fŭ aruncată de talazurĭ în grădina împĕrătéscă.

Nu mai încăpea îndoială: neîndurata zînă cerea sĕ i se dea adevĕrata victimă şi bietulŭ tată nu se putŭ hotărî sĕ'şĭ dea copilulŭ.

Dér care omŭ póte sĕ scape de ursita lui?

Sigurd se plimba într'o ḑi cu alţĭ băeţĭ de vîrsta lui pe malulŭ mării. Deodată din apă iese o mână albă, apucă pe băiatŭ vîrtosŭ şi'lŭ trage în fundulŭ mării, într'unŭ palatŭ de aurŭ şi de cristalŭ, unde şedea zîna.

In palatulŭ zînei mai erau şi alţĭ prinţĭ furaţĭ totŭ astfelŭ de crunta împĕrătésă a părţii acesteia de mare şi printre ei era şi o domniţă frumósă, pe care o chema Singora, care şedea de şépte anĭ în robiă la zîna. Trebue sĕ sciţĭ însĕ că pe Singora o ocrotea şi o învĕţa în taină o ursitóre bună.

Singorra şi Sigurd se iubiră şi'şĭ făgăduiră sĕ se căsătorésoă unulŭ cu altulŭ décă se vorŭ puté întórce odată în ţéra lorŭ.

Intr'o ḑi zîna chemă pe feciorulŭ împĕratului şi'i ḑise: — Vĕḑŭ că'ţĭ place Singorra, róba mea. O sĕ-ţĭ cerŭ treĭ lucrurĭ. Déca le vei împlini după voia mea îţĭ dau pe fată şi pe urmă te poţĭ întórce pe pămĕntŭ cu dênsa, de unde nu, ai sĕ rĕmâi aci până când vei muri.

— O sĕ încercŭ sĕ facŭ ce'mĭ poruncescĭ! rĕspunse Sigurd.

Vrăjitórea îlŭ duse p'o câmpiă mare pe care creşceau numai buruenĭ de mare şi'i ḑise: — Trebue ca aḑĭ chiar, până nu apune sórele, sĕ cosescĭ tótă érba asta şi s'o pui pe urmă ér pe tulpina ei pentru ca sĕ créscă ca şi până acum.

Zîna plecă după ce ḑise vorbele astea. Feciorulŭ împĕratului se puse numai decâtŭ pe lucru şi cosi, şi cosi până când vĕḑŭ că cu tótă bunăvoinţa lui şi cu tótă voinicia lui nu puté sĕ facă ce-i poruncise zîna în aşa puţină vreme. Se puse josŭ, fórte mâhnitŭ şi începŭ sĕ plângă.

Singorra s'apropiă de dênsulŭ şi-lŭ întrebă: — Pentru ce plângĭ?

— Vai! zîna mĭ-a poruncitŭ sĕ cosescŭ tótă livadea asta şi pe urmă sĕ punŭ fiecare firŭ de érbă la loculŭ pe tulpina lui. Şi tótă munca asta trebue sĕ fiă gata până la apusulŭ sórelui, căcĭ altfeliu am sĕ fiu despărţitŭ de tine şi osânditŭ ca sĕ rĕmânŭ aicĭ tótă viéţa! rĕspunse Sigurd.

— O sĕ-ţĭ ajutŭ eu, décă'mĭ făgăduescĭ sĕ-mĭ rĕmâi credinciosŭ şi sĕ nu mĕ înşelĭ nicĭodată! rĕspunse fata împĕ-

*) Zînă de mare, *Hafsfru*, în limba scandinavă, femeă de mare, figură mitologică pe care o întâlnimŭ în tradiţiile scandinave. Este câte odată imaginea Sirenei vechĭ séu a Lore Ley a Rinului, alteorĭ este personificarea valului plângĕtorŭ séu alŭ talazului înfuriatŭ. Hasfru are, în fundulŭ mării, peşterĭ scînteătóre de pietre scumpe şi grădirĭ nespusŭ de marĭ.

La *scóla politechnică din Parisŭ* au absolvatŭ în anulŭ acesta 7 Românĭ, toțĭ din România.

***

După o intrevorbire a unui corespondentŭ dela diarulŭ „Neues Pester Journalŭ“ — întru câtŭ e démnă de credutŭ, nu scimŭ — Primatele *Simor* ar fi disŭ, că tótă causa neînțelegerei care a provocatŭ *conflictulŭ între elŭ* și ministrulŭ *Trefort*, ar fi fostŭ în espedițiă și că dênsulŭ consimte cu procederea guvernului, basatŭ pe dreptulŭ legalŭ de a inspecta orĭ și când institutele școlare.

***

Cetimŭ în „Rom. Lib.“ din Bucurescĭ: „Guvernulŭ Bulgariei se interesézâ multŭ de organisarea *facultățiĭ nóstre de medicină*, ér guvernulŭ sêrbŭ de funcționarea *bisericei române*. Ambele guverne s'au adresatŭ Cabinetului românŭ, spre a obținé informațiunĭ amănunțite asupra acestorŭ instituțiunĭ.“

Intêmplărĭ diferite.

Unŭ duelŭ de copiĭ. Tribunalulŭ regescŭ din Stutgardŭ condamnă pe doi elevĭ ai institutului de copii din Kornthal la patru lunĭ de grea închisóre, pentru că ei în Februarie a. c. în urma unui duelŭ reciprocŭ au fostŭ amêndoi greu rănițĭ. La pertractare s'a constatatŭ, că Robert Iulius A. în vêrstă de 13 anĭ, fiulŭ unui fabricantŭ din Pforzheim, a provocatŭ la duelŭ pe tênerulŭ de 16 anĭ Gottlob Herman W. fiulŭ unui amploiatŭ alŭ curțiĭ din Stutgart, din causa unei neînsemnate schimbărĭ de vorbe. Ambii se învoiră ca sĕ pusce de 12 orĭ și se obligară în scrisŭ „sĕ nu pusce în aerŭ și la casŭ că unulŭ din contrarĭ va fi greu rănitŭ, la dorința lui sĕ i se dea încă o împușcătură ca astfelŭ sĕ i se pregătéscă mai curêndŭ mórtea. A. îngrijĭ de arme, cu banĭ împrumutațĭ cumpĕră elŭ „trei revolvere. „Duelulŭ“ s'a făcutŭ fără „secundanțĭ“. Amêndoi dĕdură deodată focŭ, cu o mână se ținură îmbrățișațĭ, cu cealaltă împușcară unulŭ asupra celuilaltŭ în têmple; Amêndoi cădură greu rănițĭ. Medicululŭ declară înaintea tribunalului la pertractare, că nu póte sĕ dubiteze, că tinerii duelanțĭ au fostŭ conscii de fapta lorŭ, căință pentru neresponsabila faptă a observatŭ însĕ la amêndoi. Cu tóte acestea copilulŭ A. puținŭ a fostŭ mișcatŭ prin mórtea mamei sale, causată de spaima ce a cuprins'o când a auditŭ de duelŭ.

Fiulŭ luĭ Garibaldi. Se spune din Catania: Manlio Garibaldi fiulŭ celŭ mai tinĕrŭ alŭ marelui erob naționalŭ italienescŭ, se scieecă e de doĭ anĭ de dile elevŭ alŭ academiei militare din Livorno. Elevii acestei scóle înainte cu câte-va sĕptămânĭ își începură escursiunile lorŭ scientifice împrejurulŭ Italiei pe corabia scólei „Vittorio Pisani“ care-i aduse la Sicilia. Scolarii liceului de aicĭ precum și alțĭ mulțĭ studențĭ din curiositate voiră sĕ védă pe fiulŭ lui Garibaldi și sĕ-i facă ovațiunĭ. Și findcă findcă ei nu cunosceau pe Maulin Garibaldi personalŭ întrebară pe unŭ eleoŭ, de se află cumva fiiulŭ marelui erou naționalŭ aicĭ la țĕrmure. — „Ce poftescĭ domnii dela colegulŭ meu?“ îĭ întrebă acesta. — „Voimŭ sĕ vedemŭ și sĕ sĕrbătorimŭ pe fiulŭ lui Garibaldi alŭ nostru,“ — fŭ rĕspunsulŭ. Elevulŭ atuncĭ dise: „Acésta cu greu se va puté, Manliu Garibaldi e bolnavŭ și nu póte părăsi eorabia. Afară de acésta elŭ, fiulŭ marelui sĕu tată, e așa de neînsemnatŭ, încâtŭ va rĕmânea ascunsŭ atâta vreme până când va aduce patriei sale servicii onorifice.“ Elevulŭ carele vorcise acestea, nu era altulŭ decâtŭ însușĭ Manliu Garibaldi.

Gendarmŭ împușcatŭ. In 25 l. tr. au fostŭ trimișĭ din Gesztely 2 gendarmĭ ca sĕ escorteze pe locuitorulŭ Andreiu Olah din Megyaszo (în Ungaria). Gendarmii în dorĭ de di merseră la casa lui Andreiu Olah însoțițĭ de primarulŭ comunalŭ. Unulŭ din gendarmĭ se postă la feréstră, ér celalaltŭ voi sĕ între în casă pentru ca sĕ prindă pe Olah. Abia deschise însĕ ușa și Olah împușcă în gendarmŭ. Nefericitulŭ gendarmŭ abia mai avŭ atâta putere, ca sĕ împușce și elŭ odată în odaiă dér fără a nimeri. Pușca i-a cădutŭ din mână și abia se mai putŭ tîrî din odaiă afară, spre a eși la largŭ. Primarulŭ audindŭ împușcăturile se spăriă și fugi. Alŭ doilea gendarmŭ culcă pe rănitulŭ sĕu colegŭ în érbă și se duse după medicŭ. In timpulŭ acesta, Andreiu Olah profitândŭ de ocasiune, o luă la sănĕtósa și disparŭ. Pe când sosi medicululŭ, gendarmulŭ rănitŭ murise.

Literatură.

In tipo-litografia Ralianŭ și Ignatŭ Samitca din Craiova a eșitŭ de sub tiparŭ **Divina Comediă** a lui *Dante Alighieri*. Partea II. **Purgatoriulŭ**, tradusŭ în românesce de D-na *Maria P. Chițiu*. Format 8⁰ de 600 pag. Prețulŭ 7 lei 50 b. Acestŭ opŭ voluminosŭ, tipăritŭ pe hârtiă fórte fină și cu multă atențiune în ceea ce privesce gustulŭ esteticŭ, cuprinde după fiăcare din cele 33 de cântece o mulțime de note după comentatorii cei mai aleșĭ. Notele acestea ușuréză pe deplinŭ înțelesulŭ singuraticelorŭ versurĭ și suntŭ de mare interesŭ din punctŭ de vedere sciințificŭ și mai alesŭ din punctŭ de vedere istoricŭ. Afară de acésta pe fiăcare pagină se află în partea din josŭ și textulŭ originalŭ alŭ versurilorŭ traduse. Textulŭ originalŭ e tipăritŭ cu litere micĭ (nonpareille) și tot cu asemenea litere suntŭ tipărite și notele esplicative.

Dlŭ **Nicolae Teclu**, distinsulŭ profesorŭ de chimiă dela Academia comercială din Viena, a publicatŭ de nou o mică dér interesantă broșură întitulată: **„Invĕțămêntulŭ chimiei la Academia comercială din Viena.** Editura propriă a Academiei.

Concertŭ.

După cum amŭ anunțatŭ, multŭ lăudata cântărĕță **Irena de Vladaia**, dela opera comică din Parisŭ, va da Marțĭ în 26 Iulie (7 Augustŭ) unŭ concertŭ în Brașovŭ, în sala cea mare a otelului Nr. 1.

Diarele francese și italiane facŭ cele mai marĭ elogiurĭ tinerei artiste române.

Astfelŭ scrie „*Gil Blas*“ din Paris: „Precum amŭ prevĕdutŭ d-na Irena de Vladaia a fostŭ angajată la Opera comică de d. Carvalho, cu condițiunĭ fórte briliante. Escelenta cântărĕță a raportatŭ unŭ adevĕratŭ succesŭ și a primitŭ vii felicitațiunĭ la audițiunea ei de alaltaerĭ. D-na Irena de Vladaia va debuta în primele dile ale lui Octomvre, în *Lakmé*.“

Aceluiașĭ diarŭ i se scrie din Bucurescĭ în Iunie 1887: „Teatrulŭ naționalŭ de aici a datŭ o mare representațiune în beneficiulŭ nenorociților dela Opera comică, căreia îi aparține una din artistele carĭ au fostŭ mai multŭ aplaudate în acéstă representațiune, d-na Irena de Vladaia a căreia voce a făcutŭ minunĭ.“

Diarulŭ italianŭ „*Il Secolo*“ publică unŭ raportŭ din Siena, în care se dice că la a doua representațiune a operei „*Mignon*,“ care a reușitŭ splenditŭ d-na Vladaia a fost mult aplaudată. „*L'Unione*“ din Siena vorbindŭ de concertulŭ datŭ la Academia dei Rozzi dice că d-na Vladaia a cântatŭ escelentŭ „L'air de bijoux“ din opera „Faust“ și romanța de Denza „Si tu m'aimais.“ Dênsa a fostŭ fórte aplaudată și Academia i-a dăruitŭ unŭ superbŭ buchetŭ.

*

Vinerĭ și Dumineca séra d-na de Vladaia a concertatŭ în *Sinaia*. Despre concertulŭ de Vinerĭ ni se scrie următórele:

„Concertulŭ de aseră a reușitŭ fórte bine findŭ toțĭ aplaudațĭ. D-na Irena de Vladaia a fostŭ chemată mai de multeorĭ după fiăcare bucată. „Si tu m'aimais“ de Denza a trebuitŭ sĕ-o repeteze. Este ramarcabilŭ mai alesŭ că gentila cântărĕță are o facilitate fórte mare în notele de susŭ.“

*

Alesulŭ programŭ ce se va esecuta în concertulŭ de mâne, în Brașovŭ, alŭ d-nei de Vladaia este de următorulŭ cuprinsŭ:

1. Godard: Adagio pentru violină. D-lŭ M. Krause. 2. Gounod: „Faust“ (aria giuvaerelorŭ) cântată de d-na Irena de Vladaia. 3. Popper: Mazurka Nr. 2. pentru violoncelŭ. D-lŭ Carol Pöschl. 4. Thomas: romanță din „Mignon“ cântată de d-na Irena de Vladaia. 5. a) Vieuxtemps: „Romance sicilienne“ pentru violină. b) Goby Eberhardt“ joculŭ gnomilorŭ pentru violină. D-lŭ Max Krause. 6. Delibes: „Lakmé“ cântată de d-na Irena de Vladaia. 7. Leonard-Servais: andante și allegro din concertulŭ pentru violoncelŭ. D-lŭ C. Pöschl. 8. Denza: „Si tu m'aimais“ romanță cântată de d-na Irena de Vladaia.

Inceputulŭ la $8^1/_2$ óre séra.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 5 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.55
Renta de hârtiă 5%	91.20
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ terate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Bonurĭ rurale ungare	105.30
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.30
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Mărcĭ 100 împ. germane	60.35
Londra 10 Livres sterlinge	123.55
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.50
Renta de hârtiă austriacă	81.85
Renta de argintŭ austriacă	82.55
Renta de aurŭ austriacă	11.55
Losurĭ din 1860	138.40
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	869.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	306.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr . .	313.70
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.80
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.50
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.82
Napoleon-d'orĭ	$9.75^1/_2$

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

ratului. — Ah! din tótă inima îțĭ făgăduescŭ!

Atuncĭ Singorra luă o seceră și dintr'o singură lovitură culcă josŭ tótă érba din livade, pe urmă cu o altă lovitură ridică tóte firele pe tulpina lorŭ. Sigurd alergă voiosŭ sĕ-i spue zinei că făcuse întéia poruncă.

A doua di ea îi dise ér: — Am unŭ grajdŭ de o sută de cai, care n'a fostŭ curățitŭ de anĭ îndelungațĭ. Tu trebue sĕ intri în grajdŭ, sĕ-lŭ curățĭ și sĕ-lŭ măturĭ adĭ chiar înainte de apusulŭ sórelui. Décă facĭ și lucrulŭ ăsta sĕ șcii că o sĕ mĕ țiu de făgăduélă; de unde nu, ai sĕ stai tótă viéța ta aci.

Și se făcŭ nevĕdută.

Sigurd intră în grajdŭ și vĕdŭ că n'o sĕ pótă face așa de greu lucru într'așa de puțină vreme și începŭ sĕ plângă. — Pentru ce plângĭ? îlŭ întrebă Singorra. — Vai! cum sĕ nu plângŭ, când zina mĭ-a poruncitŭ sĕ curățŭ grajdulŭ ăsta până nu sfințesce sórele, findŭ că décă n'o fi gata atuncĭ o sĕ mĕ despartă de tine și o sĕ mĕ ție aicĭ tótă viéța. — O sĕ-țĭ ajutŭ eu, décă'mĭ făgăduescĭ sĕ-mĭ rĕmâi credinciosŭ și sĕ nu mĕ înșelĭ nicĭodată! rĕspunse Singorra. — Din tótă inima îțĭ făgăduescŭ.

Singorra luă unŭ biciu de aurŭ atêrnatŭ de zidŭ și lovi pe unŭ calŭ, care sta culcatŭ într'unŭ colțŭ. Calulŭ se sculă și începŭ sĕ dea cu picióréle așa că într'o clipă fŭ grajdulŭ curățitŭ, și iepele și mânzii din grajdŭ nechezară de bucuriă.

Sigurd se duse sĕ spue zinei că-i împlinise și a doua poruncă. A doua di ea'i dise ér: — Iacă ce mai ai sĕ facĭ: Vedĭ drumulŭ ăsta pe care umblă mii de porcĭ? Au trecutŭ mai multŭ d'o sută de anĭ de când n'a fostŭ curățitŭ. Tu sĕ-lŭ curețĭ adĭ, înainte de sfințitulŭ sórelui și eu o sĕ mĕ țiu de făgăduială: altfeliu, ai sĕ rĕmâi aicĭ.

Și zina se făcŭ nevĕdută, fórte sigură, că feciorulŭ împĕratului n'o sĕ pótă face ce'i ceruse ea. Chiar și elŭ totŭ așa credea și nicĭ nu-i venea sĕ încerce, Se puse josŭ, cu capulŭ în mânĭ, și începŭ sĕ plângă.

Singorra ér s'apropiă de elŭ și'i dise: — Pentruce plângĭ? — Vai! cum sĕ nu plângŭ.... zina mĭ-a poruncitŭ sĕ facŭ unŭ lucru care nu se póte. O sĕ fiu despărțitŭ de tine și eu o sĕ fiu osânditŭ sĕ nu mai iesŭ d'aci. — O sĕ-țĭ ajutŭ eu décă'mĭ făgăduescĭ sĕ-mĭ rĕmâi credinciosŭ și sĕ nu mĕ înșelĭ nicĭodată, îi dise domnița. — Din inimă îțĭ făgăduescŭ.

(Va urma.)

Țiganulŭ călare.

(Anecdotă populară.)

Unŭ țiganŭ de multŭ gândea
Că ce bine i-ar ședea,
Numai décă s'ar putea,
Cum va merge din têmplare
Orĭ pe-unŭ drumŭ orĭ pe-o cărare
Sĕ găséscă o pungă plină, décă nu cu-[alt felŭ de banĭ
Celŭ puținŭ cu gologanĭ.

*

Ce n'avea-elŭ a-șĭ lua?!
Și mai câte-a-șĭ cumpăra?!
Mai d'ântâiu șĭ-ar fi luatŭ
Vr'o tunică de soldatŭ
Orĭ vr'unŭ laibirŭ boerescŭ
S'au vr'unŭ antereu popescŭ
Orĭ nădragĭ cu dungă roșă și pe pulpă [strînșĭ și sprintenĭ
Orĭ vr'o pușcă cu oțele, orĭ vr'o șapcă, [nisce pintenĭ.
Ér din tóte se gândea
Mai vîrtosŭ unŭ calŭ sĕ-șĭ iea,
C'avea bietulŭ poftă mare
Sĕ se vadă elŭ călare.

*

Și gândea elŭ totŭ gândea
Numai nu se nemerea.
Însĕ iată că 'ntr'unŭ rîndŭ
Cum avea totŭ cai prin gândŭ
Din dorința lui cea mare
Sĕ sui pe unŭ bățŭ călare,
Că cerca și elŭ se vadă
Cam ce felŭ avea sĕ-i șadă
Când o fi cu adevĕratŭ
Chiar p'unŭ calŭ încălicatŭ;
Și pe bățŭ așa călare bucurosŭ de totŭ [acum
O luă la mersŭ pe drumŭ.

*

Și mergea și totŭ mergea
Șĭ-așa bine ce-i părea
Că credea curatŭ în sine
Că-i călare chiar de-a bine.

*

Dér mergêndŭ așa călare
Étă tocmai din tîmplare
Când se uită josŭ în cale
Vede-o pungă cu parale,
Și din dată cum o vede
Către dênsa se repede,
Deră când colo s'o iea
Sĕ se plece nu mai vrea,
Ci trecêndŭ pe lângă dênsa merge'n [drumu-i mai nainte
Și cu gându-și dice'n minte:

— Pungă-i, frate Pungă plină!
„D'apoi cine e de vină?!
„De n'așŭ fi călare-acuma mĭ-așŭ lua-o [bucurosŭ;
„Dér așa.... O lasŭ.... — Acésta-i chili-[pirŭ de omŭ pe josŭ.

(Revista nouă.) **Th. Speranță.**

Schimbare de localŭ.

Subsemnatulŭ face cunoscutŭ onor. publicŭ din orașŭ și împrejurime, că s'a mutatŭ cu prăvălia sa de manufacture în

Strada Flosului No. 26.

Casa văduvei Gross.

Cu înaltă stimă

111,3—2 **Iosifŭ Schul.**

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

Nr. 7969—1888. 18 M 2—1

PUBLICAȚIUNE.

Pentru darea în antrepriză a lucrărilorŭ de pavagiu și a presăratului cu petrișŭ, ce suntŭ a se face între Strada Vămei și sfîrșitulŭ Ulițeĭ negre cu prețulŭ preliminatŭ în suma de 10,115 fl. 57 cr. v. a., se va ține **Luni la 13 Augustŭ st. n. a. c.** pertractarea ofertelorŭ scrise în oficiulŭ economiei orășenescĭ din locŭ.

Doritorii de a lua în antrepriză sunt deci învitațĭ a preda ofertele lorŭ în scris, sigilate și provĕdute cu timbru de 50 cr., în carĭ suntŭ a se arĕta precisŭ prețurile singuratice în cifre și cu litere ce le cerŭ pentru fiăcare din aceste lucrărĭ, asemenea trebue sĕ conție și declarațiunea, precum că oferentuluĭ îĭ suntŭ bine cunoscute condițiunile de ofertŭ, și că se supune lorŭ necondiționatŭ. Predarea ofertelorŭ este a se face, pănă **la 13 Augustŭ a. c. 12 óre înainte de prândŭ, d-lui Ernst Hintz, economulŭ orășenesc.**

Deschiderea ofertelorŭ de către comisiune se face la **13 Augustŭ a. c. 3 óre p. m.** în oficiulŭ de economiă orășenescŭ, unde pănă la diua pertractărei se póte lua informațiune despre condițiunile de ofertă, de mĕsurătóre și a devisului, precum și planulŭ pentru regulare.

Ofertelorŭ este a se adăoga ca **vadiu** 5% dela suma totală cerută în banĭ gata, séu în valorĭ cu cursŭ la bursă.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe treĭ lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe treĭ lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

77

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Româniloră de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individiĭlorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumínecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla—Sz-ujvár.—Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute pănă acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Closca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătênului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandială. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ—se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandială. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unuĭ esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.